
Zorg & Welzijn

MBO Verkorte opleiding Sociaal Werker

Kennismakingsopdracht

Kijk voor actuele startmomenten op
www.capabel.nl/opleidingen

Kennismakingsopdracht Sociaal Werker

Introductie

Tijdens je opleiding Sociaal Werker leer je hoe je mensen kunt helpen bij het vergroten van hun zelfredzaamheid. In de praktijk kom je in contact met veel verschillende mensen die allemaal hun eigen probleem en verhaal hebben. Samen met cliënten ga je aan de slag. Je behandelt vragen over sociale zekerheid, financiën, arbeid en onderwijs. Je leert mensen te begeleiden om zelfredzaam te zijn zodat ze mee kunnen doen in de samenleving. Na het afronden van je opleiding Sociaal Werker kun je aan de slag op veel werkterreinen: in de gezondheidszorg, bij een welzijnsorganisatie, bij justitie, in de schuldhulpverlening, het onderwijs of de woningbouw.

Wat ga ik doen?

- Lees eerst opdracht 1: 'De kracht van sociaal werkers'.
- Lees dan de bijlage: 'Kies voor sociaal werkers'
- Vul je antwoorden in op het invulblad.
- Lees opdracht 2: 'Vaardigheden, kennis en skills' en vul het invulblad aan.
- Controleer je antwoorden met het antwoordblad en lees de afsluiting.

Opdracht 1: De kracht van sociaal werkers

Sociaal werkers hebben een belangrijke rol in onze samenleving, maar niet iedereen weet wat een sociaal werker kan doen. Dat is natuurlijk jammer. Juist in deze tijd is het belangrijk om te weten dat de inzet van sociaal werkers heel slim is. Er zijn genoeg redenen om sociaal werkers in te zetten. In de bijlage 'Kies voor Sociaal Werkers' staat een uitleg over een paar van deze redenen. Lees eerst de bijlage en beantwoord daarna de volgende vragen:

- Met welke organisaties werken sociaal werkers samen?
- Bij welke organisaties kan je als sociaal werker aan de slag?
- Wat is jouw reden om sociaal werker te worden?
- Op welke manier wil jij als sociaal werker helpen?

Vul je antwoorden in op het invulblad.

Opdracht 2: Vaardigheden, kennis en skills

In deze opdracht leer je welke vaardigheden (kunnen), kennis (weten) en eigenschappen (gedrag) je nodig hebt als sociaal werker. Gebruik weer de bijlage 'Kies voor Sociaal Werkers'. Vul de tabel op het invulblad verder in met de vaardigheden, kennis en eigenschappen een sociaal werker nodig heeft. Doe dit voor de volgende onderdelen:

- Versterken van zelfredzaamheid
- Achterhalen van vragen en behoeften
- Coachen en talentontwikkeling
- Begeleiding en ondersteuning
- Verbinding in de buurt

- Inschakelen van zwaardere hulp
- Voorlichting en preventie

Vul je antwoorden in op het invulblad. Er zijn al een paar antwoorden ingevuld.

Invulblad opdracht 1: De kracht van sociaal werkers

Vraag	Antwoord
Met welke organisaties werken sociaalwerkers samen? Geef minimaal drie voorbeelden.	
Bij welke organisaties kan je als sociaal werker aan de slag?	
Wat is jouw reden om sociaal werker te worden?	
Op welke manier wil jij als sociaal werker helpen?	

Invulblad opdracht 2: Vaardigheden, kennis en skills

Onderdeel	Vaardigheden	Kennis	Eigenschappen
Versterken van zelfredzaamheid	▪	▪	▪
Achterhalen van vragen en behoeften	▪ LSD: luisteren, samenvatten, doorvragen	▪	▪
Coachen en talentontwikkeling	▪	▪	▪ Inzicht kwaliteiten
Begeleiding en ondersteuning	▪	▪	▪
Verbinding in de buurt	▪ Samenwerken ▪ Netwerk opbouwen	▪	▪
Inschakelen van zwaardere hulp	▪	▪	▪
Voorlichting en preventie	▪	▪ Pedagogiek ▪ Financiën	▪

Afsluiting

Ben je klaar met de opdrachten? Denk dan na over de volgende vragen:

- Wat spreekt je vooral aan in de opleiding?
- Waarom vind jij sociaal werkers belangrijk?
- Wat wil je nog vragen aan de voorlichters?

! We kunnen je wel vertellen hoe de lessen van Capabel eruitzien, maar als je werkelijk wilt ervaren hoe het is om bij ons te studeren, nodigen we je uit voor een vrijblijvende meelooples. Je volgt dan een echte les in een klas met studenten, die jou graag vertellen waarom ze voor Capabel hebben gekozen.

Lijkt je dat wat? Geef je dan op voor een meelooples door je naam op de lijst te zetten, of door ons te bellen (088-2701270) of te mailen (info@capabel.nl).

Bijlage 1: Kies voor sociaal werkers

Sociaal werkers hebben een belangrijke rol in de samenleving. Sociaal werkers zijn professionals zoals maatschappelijk werkers, jongerenwerkers, schuldhulpverleners, buurtwerkers en opvangmedewerkers. Al die professionals betekenen veel voor wijken, de gemeenschap en gemeenten.

De grootste kracht van sociaal werkers is dat ze mensen helpen om op eigen benen te staan en mee te doen in de samenleving. Dit doen ze met uitgebreide kennis van methodieken, protocollen en beroepsstandaarden. Ze staan klaar voor de mensen voor wie het meedoen in de samenleving moeilijk is, zoals kansarme jongeren, eenzame ouderen, slachtoffers van huiselijk geweld, vluchtelingen en mensen met schulden.

Sociaal werkers hebben contact met deze mensen en zetten gesprekstechnieken in. Ze verhelderen de vragen en behoeften. Zo helpen ze mensen om zelf de regie te nemen, zo nodig met andere ondersteunende professionals. Sociaal werkers vragen van mensen en groepen om initiatief te nemen of elkaar te helpen om problemen aan te pakken. Ze stimuleren kwetsbare mensen om mee te doen, denkend vanuit hún mogelijkheden.

Hiervoor bedenken sociaal werkers slimme en creatieve oplossingen. Ze nemen het voortouw en doen wat nodig is om achteruitgang te voorkomen en waar mogelijk verbetering te realiseren. Sociaal werkers focussen zich op het versterken van de eigen kracht, de zelfredzaamheid en de talenten van mensen en hun omgeving. Hiervoor achterhalen ze wat er speelt: de vraag achter de zorgvraag. Sociaal werkers coachen mensen die hulp nodig hebben. Ze bieden ruimte voor ontwikkeling en groei, maar ook om fouten te maken en ervan te leren. Zo voorkomen ze duurdere zorg, wat de druk op de samenleving vermindert.

Ze activeren ook familie, burens, vrienden en vrijwilligers. Ze ondersteunen buurtinitiatieven, zodat meer mensen in een buurt naar elkaar omkijken. Samen met bewoners dragen ze bij aan de leefbaarheid van een buurt, zodat mensen er prettig kunnen wonen. Sociaal werkers kijken goed naar de problemen én mogelijkheden van mensen en de omgeving waarin zij wonen. Zo ondersteunen ze de mantelzorgers en organiseren ze respijtzorg¹. Hiermee bouwen ze netwerken in de buurt. Sociaal werkers grijpen in als het nodig is, maar liever benutten ze kansen. Professioneel de zelfredzaamheid van de cliënt vergroten, daar gaat het om.

Als het nodig is, schalen sociaal werkers op naar zwaardere hulp. Ze brengen mensen in contact met organisaties die kunnen helpen bij zwaardere problematiek, zoals de huisarts, GGZ, thuiszorg en schuldhulpverlening. Sociaal werkers zorgen ervoor dat de verwachtingen aan beide kanten helder zijn.

Tot slot besparen sociaal werkers de maatschappij miljoenen euro's. Sociaal werkers hebben namelijk een preventieve rol. Zo geven ze voorlichting over sociale kwesties, opvoeding, financiën, gezondheidsproblemen en andere relevante onderwerpen. Ze zetten zich in om mensen minder afhankelijk te maken van uitkeringen. Ook zorgen sociaal werkers ervoor dat risicjongeren weer naar school gaan of een baan of stageplek vinden. Onderzoek toont aan dat elke geïnvesteerde euro in sociaal werk meer euro's oplevert.

---

¹ Respijtzorg biedt mantelzorgers de mogelijkheid hun zorgtaken tijdelijk aan een ander over te dragen.

Antwoordblad opdracht 1: De kracht van sociaal werkers

Vraag	Antwoord
Met welke organisaties werken sociaalwerkers samen? Geef minstens drie voorbeelden.	Er zijn veel organisaties waar je als sociaal werker contact mee moet hebben, bijvoorbeeld politie, gemeente, GGD, school, huisarts en schuldhulpverlening.
Bij welke organisaties kan je als sociaal werker aan de slag?	Er zijn veel organisaties waar je als sociaal werker aan de slag kan, bijvoorbeeld Nederlands Jeugdinstituut, Sociaal Werk Nederland, Nationaal Comité 4 en 5 mei en jeugdzorg.
Wat is jouw reden om sociaal werker te worden?	Iedereen heeft een eigen reden om sociaal werker te worden. Bijvoorbeeld: 'Ik help mensen met financiële problemen om beter om te gaan met geld.'
Op welke manier wil jij als sociaal werker helpen?	Bijvoorbeeld: 'Ik wil graag helpen om de jongeren in de buurt zelfredzamer te maken. Ik wil ze stimuleren om hun eigen talenten te ontwikkelen en ik wil dat ze leren dat het oké is om fouten te maken.'

Antwoordblad opdracht 2: Vaardigheden, kennis en eigenschappen

Onderdeel	Vaardigheden	Kennis	Eigenschappen
Versterken van zelfredzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> Adviseren Aanzetten tot actie 	<ul style="list-style-type: none"> Benodigheden voor zelfredzaamheid 	<ul style="list-style-type: none"> Flexibiliteit Probleemoplossend denken Empowerment
Achterhalen van vragen en behoeften	<ul style="list-style-type: none"> LSD: luisteren, samenvatten, doorvragen Gespreksvaardigheden 	<ul style="list-style-type: none"> Behoeften cliënt Kennis situatie cliënt 	<ul style="list-style-type: none"> Analytisch vermogen Inlevingsvermogen
Coachen en talentontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> Activeren LSD: luisteren, samenvatten, doorvragen Adviseren 	<ul style="list-style-type: none"> Coaching technieken Gespreksmodellen 	<ul style="list-style-type: none"> Probleemoplossend denken Inzicht kwaliteiten
Begeleiding en ondersteuning	<ul style="list-style-type: none"> Conflictbemiddeling Gespreksvaardigheden 	<ul style="list-style-type: none"> Behoeften cliënt, risicofactoren en beschermende factoren 	<ul style="list-style-type: none"> Probleemoplossend denken Geduld Flexibiliteit
Verbinding in de buurt	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerken Netwerk opbouwen Sociale vaardigheden 	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van buurtorganisaties en vrijwilligers 	<ul style="list-style-type: none"> Verbinden met omgeving Duurzame ontwikkeling
Inschakelen van zwaardere hulp	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerken Communicatievaardigheid 	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van relevante instanties en diensten Kennis van wet- en regelgeving 	<ul style="list-style-type: none"> Organisatievermogen Probleemoplossend denken Coördinatie
Voorlichting en preventie	<ul style="list-style-type: none"> Presentatievaardigheden Persoonlijk contact 	<ul style="list-style-type: none"> Preventiemethoden, gezondheid Pedagogiek 	<ul style="list-style-type: none"> Overtuigingskracht Strategisch denken Communicatie